THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

PUBLISHED BY

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

251 - 253 Queen Street West — Telephone Adelaide 3967

Subscription Rates — $5.00 Per Year

Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ontario January 22nd. 1913.

די נעענדערטע שטעלונג

דער לעצטער נומער פון דער ניו־יארקער ליבעראלער וואָכענשריפט „דהי ניישאן" ברענגט פאלגענדע רעזאלוציע, וועלכע איז לעצטענס אָנגענומען געווארען פון דעם מאסקווער קאָמיטעט פון די סאציאליסטן־מענשעוויקעס.

„אויפ'ן גרונד פון די אנגענומענע רעזאלוציעס פונ'ם צענטראל־קאָמיטעט, אין פון דעם אלגעמיינעם מיטינג פון דער מאסקווער ארגאניזאציע, באשליסט דער קאָמיטעט.

1) אויפצופארערן אלע מיטגליעדער פון דער מאסקווער ארגאניזאציע ווי איך דעם גאנצען פראלעטאריאט אריינצוטרעטען אין די רייהען פון דער רויטער ארמיי, און איך צו וואהלנטיערן פאר'ן ארבייטס־קאָרפּוס, וועלכער וועט יעצט ארגאניזירט דורכ'ן מאסקווער סאוויעט.

2) צו אראנזשירן א מאָביליזאציע פון אלע מיטגליעדער פון דער מאסקווער ארגאניזאציע פאר היקף פאר דער רויטער ארמיי, און צו אנגיטירן פאר דער פארטיידיגונג פון דער רעוואלוציע. אי ביי אין אי הינטער דעם „פראָנט". אלע מיטגליעדער מוזען זיך דארום רעגיסטרירן פאר דיעזען צוועק.

3) א ספעציעל ערזעצהרטע קאָמיסיע, וועט פון דעם צוזאמענגעקליבענעם רעגיסטרירטען מאטעריאל צוזאמענשטעלען א ליסטע פון אלע מיטגליעדער, וועלכע קענען מאָביליזירט ווערען.

4) די זעלבע קאָמיסיע וועט אויך קומען אין באריהרונג מיט'ן פארטיידיגונגס־קאָמיסאר פון דער שטאָדט מאָסקווע, מיט דעם רעוואלוציאָנערען מיליטערישען ראט און אנדערע, אפיציעלע קערפּערשאפטען, כדי צו ערלעדיגען אלע פראגען, וועלכע זענען פארבונדען מיט דיעזער מאָביליזאציע.

5) אלע מאָביליזירטע מיטגליעדער פון דער מאָסקווער ארגאניזאציע מוזען אויספאלגען די באשלוסען פונ'ם פארטיי ראט".

די מענשעוויקעס אין רוסלאנד, זענען ניט נור א מעסיגע סאציאליסטישע פארטיי, נאָר זיי האבען די גאנצע צייט גאנץ מוטיג באקעמפט די באלשעוויקעס, וועלכע האבען איינגעפיהרט די דיקטאטור פונ'ם פראלעטאריאט.

און די זעלבע פארטיי פאדערט יעצט אויף איהרע מיטגליעדער, אז זיי זאלען אריינטרעטען אין דער „רויטער ארמיי", כדי צו פארטיידיגען די רעוואלוציע.

וואָרום איז פארגעקומען דיעזע ענדערונג, וואָרום האבען זיי געבעטען דיעזע טעלונג?

ווייל די רעוואלוציע איז אין געפאהר, און זי מוז פארטיידיגט ווערען, פארטיידיגט ווערען פון די אייגענע קאָנטר־רעוואלוציאָנערען, און פון דער אויסלענדישער אינטערווענציע.

שוין א צייט זוי מען פיהרט א קאמף מיט די פאוויעטען, דורך שטיצען די קאלטשאקס אין די דעניקינס. די סעמיאנאוס און די יודע־ניטשעס, און מען האט געמיינט, אז מיט דעם אריינמישען זיך טוט מען אויך וואוהל דער, און איינגעלאזען האט זיך פונקט פארקעהרט — די קאָלטשאקס און די דעניקינס האבען שוין קיין ערגערע מפלה ניט געקענט באקומען, און די גאנצע אינטערווענציע האט אויפגעטון נאָר דאס, וואס אלע עלעמענטען, אפילו די ביז יעצט געגנערישע זענען גרייט צו שטיצען די רעגירונג.

און אויך לאיד דזשאָרדזש זעהט עס שוין איין, זעהט איין דעם ביי טערען דורכפאל פון זיינע „פאלישס" בנינגע ריסלאנד. רעדענדיג דינסטאג, ביי דער ערעפנונג פונ'ם ענגלישען פארלאמענט, האט שוין לאיד דזשאָרדזש צוגעגעבען מיט א האלב מויל, אז די סאוויעטען רעגירונג איז גאנץ פון היג אינ'ם קאמף, און אז מיט געוועהר און מאכט וועט מען איהר ניט באזיעגען, און אזרוסלאנד קען זיך נאר צוריקקעהרען צו א ריכטיגער סיסטעם פון רעגירונג דורך דעם, וואס מען וועט צוריק אנהייבען מיט איהר א האנדעל.

אזוי הרש'ענט יעצט לאיד דזשאָרדזש, און אזוי הרש'ענען אייך אנדערע דיפלאמאטען, וועלכע זעהען יעצט איין זייער טעות פון ארייננמישען זיך אין אינערליכע רוסישע פראבלעמען.

דערווייל אבער האט דיעזער טעות אויפגעטון איין גוטע זאך. די פארשיעדענע עלעמענטען פאראייניגען זיך אינ'ם קאמף געגען דער רעאקציע. און דאס קען ווערען דער אנהויב פון א פארשטענדיגונג. פון אן ענדע צום ביהגער־קריעג, וועלכער רואינירט ריסלאנד און אייראפע.

זיי זענען אויך הפנים זינדיגע מענשען

די גייעסטע ארבייטער צו פארלאנגען א העכערונג אין געהאלט איז, ווי א טעלעגראמע פון ריום האט געבטען געמעלדעט, א גרופּע קאָהדינאלען, וועלכע וואוינען אין ריום.

ווי די טעלעגראמע מעלדעט, האבען זיי זיך באקלאגט, אז די 21,500 איטאליענישע לירעס וועלכע זיי באקומען א יאָהר, זענען ניט גענוג פאר די אויסגאבען ביי אזעלכע הויכע פרייזען.

אלזא איך דיעזע הימלישע מענשען ווערען שוין באריהרט פון די עהרישע פראבלעמען, און באקלאגען זיך אויף דעם זעלבען, וואס עס באקלאגען זיך אנדערע גאנץ פשוט'ע לוין־שקלאפען.

און נאָך זאגט מען, אז דער הימעל האט ניט קיין שיכות מיט דער זינדיגער ערד. קאָהדינאלען זענען אויך הפנים גאנץ זינדיגע מענשען, וואס ווילען עסען.

איבער צעהן מיליאן מענשען זיינען געשארבען פון אינפלושנציע

פון מ. ש.

מיט דער בעגייאונג פון דער אינפלוענציא־חולאה האט דער דעפארטמענט פון סטאטיסטיק ארויסגעגעבען א קורצען באריכט פון דעם חורבן וואס דיעזע מיפה האט פאראנגעזאכט פארגען יאהר. דער דעפארטמענט איז זיך מודה, אז די ציפערען זיינען ניט אין גאנצען פול, אז קיין שטרענג גענויע דאטומס האט דער דעפארטמענט ניט. ער האט אבער געגוט אויסקינפטע צו קריגען א באגריף פון דעם וואס דיעזע עפידעמיע האט אנגעטון אין ער קימט צום שלום, אז מינדעסטענס צעהן מיליאן מענשען זיינען פארגען יאהר געשטארבען פון דער אינפלוענציא אין דער וועלט. אין אמעריקא האט דיעזע עפידעמיע געגעהלט מינדעסטענס א האלבען מיליאן קרבנות פארגען יאהר.

די אינפלוענציא איז געווען א וועלט־מיפה וואו עס איז ניט געווען קיין איינציגע ערט קוגעל וואו זי האט ניט אנגעגריפען. פון פיעלע לענדער זיינען דאָ גאנץ גענויע אויסקינפטע און אנגעהמענדיג דעם פראצענט פון שטארבליכקייט וואס דיעזע עפידעמיע האט געגעבען אין אמעריקא און די לענדער וועלכע אין אמעריקא זענען אנגעגריפען פון דער אינפלוענציא אין דער וועלט. די רעגירונגס סטאטיסטיקער רעכענען אויס, אז עס זיינען אומגעקומען ארום עלף מיליאן מענשען אין דער וועלט. אבער ארום טערעהמענדיג פון דעם א מיליאן אויף א מענליכען טעות, בלייבט אלץ אז צעהן מיליאן מענשען זיינען זיכער געשטארבען פון דער קראנקהייט פארגען יאהר.

איטריען האט גלייטען אם שרעקליכסטען פון דער מגפה. דארטען זיינען געשטארבען ארום פינף מיליאן מענשען פון דעם, אדער ארום צוואנציג פּרוצענט פון יעדע טויזענד איינוואוינער, וואס דאס איז דער גרעסטער פּראצענט פון שטארבליכקייט אין דער נאָכצאָר וועלט. דער פּראצענט פון שטארבליכקייט פון דער מגפה אין אמעריקא איז פארגען יאהר געווען פיער מיט צוויי פינפטעל פון יעדע טויזענד איינוואוינער. דייטשלאנד האט פארלוירען אין דער מגפה פארגען יאהר 400 טויזענד נפשות. ענגלאנד — 124 טויזענד, יאפאן — 170 טויזענד, שווייץ — 141 טויזענד, מעקסיקא — 136 טויזענד.

די וויסענשאפטס־מענער זוכען צו דערגעהן די אורזאכען פון דיעזער שרעקליכער מגפה און דערווייל האבען זיי נאָך ניט געפונען קיין קלאָהרען ענטפער אויף דער פראגע. מען וויים, אז די מלחמה איז שולדיג אין דעם און אז דאס איז דער פּראצענט וואס די מענשהייט צאָהלט פאר דער ערשט געגענדיגטער מלחמה. מע זעהט א גרויסע שייכות צווישען דער אינפלוענציא ווי זי ברייטעוועט און דער אמאָליגער שווארצער פעסט וועלכע איז געווען ארעזולטאט פון מלחמות. דאָך איז פארהאן א מיאסע פראגען וואס די וויסענשאפט נאָך ניט געפונען קיין ענטפער אויף זיי, און פארבינדונג מיט דער אינפלוענציא און כל זמן מען וועט ניט געפינען די ענטפערס איז שווער צו גלויבען אז מען וועט געפינען די טויטע מיטלען אויף צו הייבען און באזייטיגען אויף צו פארהיטען די קראנקהייט פון פאר שפרייטען זיך.

איינע פון די פראגען, וואס די דאקטוירים שטעלען זיך אין קענען קיין ענטפער, ניט געפינען דערווייל, איז פארוואס עס איז דאָ אזא גרויסער און אונפאר־שטענדליכער אונטערשיעד אין דער שטערבליכקייט. אין פארשיעדענע שטערט וועלכע זיינען זאנסט גלייך צווישען זיך; דאס הייסט וואו די עקאָנאָמישע באריהרונגען פון די איינוואוינער זיינען אונטער־עפהר די זעלבע, וואו די הייגיענע ווערט אומגעפעהר גלייך אפגעהיט, וואו דער קלימאט איז אומגעפעהר דער זעלבער, עס איז שווער צו פארשטעהן פאר וואס פילאדעלפיא האט געגעבען א פיעל גרעסערען ווי אנדערע פּלעצער אין פארגען יאהר וואס דאס איז דער גרעסטער פּראצענט פון שטערבליכקייט פון דער מגפה אין אמעריקא איז פארגען יאהר געווען פיער מיט צוויי פינפטעל פון יעדע טויזענד איינוואוינער. דייטשלאנד האט פארלוירען אין דער מגפה פארגען יאהר 400 טויזענד נפשות. ענגלאנד — 124 טויזענד, יאפאן — 170 טויזענד, שווייץ — 141 טויזענד, מעקסיקא — 136 טויזענד.

די וויסענשאפטס־מענער זוכען צו דערגעהן די אורזאכען פון דיעזער שרעקליכער מגפה און דערווייל האבען זיי נאָך ניט געפונען קיין קלאָהרען ענטפער אויף דער פראגע. מען וויים, אז די מלחמה איז שולדיג אין דעם און אז דאס איז דער פּראצענט וואס די מענשהייט צאָהלט פאר דער ערשט געגענדיגטער מלחמה. מע זעהט א גרויסע שייכות צווישען דער אינפלוענציא ווי זי ברייטעוועט און דער אמאָליגער שווארצער פעסט וועלכע איז געווען ארעזולטאט פון מלחמות. דאָך איז פארהאן א מיאסע פראגען וואס די וויסענשאפט נאָך ניט געפונען קיין ענטפער אויף זיי, און פארבינדונג מיט דער אינפלוענציא און כל זמן מען וועט ניט געפינען די ענטפערס איז שווער צו גלויבען אז מען וועט געפינען די טויטע מיטלען אויף צו הייבען און באזייטיגען אויף צו פארהיטען די קראנקהייט פון פאר שפרייטען זיך.

איינע פון די פראגען, וואס די דאקטוירים שטעלען זיך אין קענען קיין ענטפער, ניט געפינען דערווייל, איז פארוואס עס איז דאָ אזא גרויסער און אונפאר־שטענדליכער אונטערשיעד אין דער שטערבליכקייט. אין פארשיעדענע שטערט וועלכע זיינען זאנסט גלייך צווישען זיך; דאס הייסט וואו די עקאָנאָמישע באריהרונגען פון די איינוואוינער זיינען אונטער־עפהר די זעלבע, וואו די הייגיענע ווערט אומגעפעהר גלייך אפגעהיט, וואו דער קלימאט איז אומגעפעהר דער זעלבער, עס איז שווער צו פארשטעהן פאר וואס פילאדעלפיא האט געגעבען א פיעל גרעסערען ווי אנדערע פּלעצער אין פארגען יאהר. דער פּראצענט פון שטערבליכקייט פון דער מגפה אין אמעריקא איז פארגען יאהר געווען פיער מיט צוויי פינפטעל פון יעדע טויזענד איינוואוינער. דייטשלאנד האט פארלוירען אין דער מגפה פארגען יאהר 400 טויזענד נפשות. ענגלאנד — 124 טויזענד, יאפאן — 170 טויזענד, שווייץ — 141 טויזענד, מעקסיקא — 136 טויזענד.

די וויסענשאפטס־מענער זוכען צו דערגעהן די אורזאכען פון דיעזער שרעקליכער מגפה און דערווייל האבען זיי נאָך ניט געפונען קיין קלאָהרען ענטפער אויף דער פראגע. מען וויים, אז די מלחמה איז שולדיג אין דעם און אז דאס איז דער פּראצענט וואס די מענשהייט צאָהלט פאר דער ערשט געגענדיגטער מלחמה. מע זעהט א גרויסע שייכות צווישען דער אינפלוענציא ווי זי ברייטעוועט און דער אמאָליגער שווארצער פעסט וועלכע איז געווען ארעזולטאט פון מלחמות. דאָך איז פארהאן א מיאסע פראגען וואס די וויסענשאפט נאָך ניט געפונען קיין ענטפער אויף זיי, און פארבינדונג מיט דער אינפלוענציא און כל זמן מען וועט ניט געפינען די ענטפערס איז שווער צו גלויבען אז מען וועט געפינען די טויטע מיטלען אויף צו הייבען און באזייטיגען אויף צו פארהיטען די קראנקהייט פון פאר שפרייטען זיך.

איינע פון די פראגען, וואס די דאקטוירים שטעלען זיך אין קענען קיין ענטפער, ניט געפינען דערווייל, איז פארוואס עס איז דאָ אזא גרויסער און אונפאר־שטענדליכער אונטערשיעד אין דער שטערבליכקייט. אין פארשיעדענע שטערט וועלכע זיינען זאנסט גלייך צווישען זיך; דאס הייסט וואו די עקאָנאָמישע באריהרונגען פון די איינוואוינער זיינען אונטער־עפהר די זעלבע, וואו די הייגיענע ווערט אומגעפעהר גלייך אפגעהיט, וואו דער קלימאט איז אומגעפעהר דער זעלבער, עס איז שווער צו פארשטעהן פאר וואס פילאדעלפיא האט געגעבען א פיעל גרעסערען ווי אנדערע פּלעצער אין פארגען יאהר. דער פּראצענט פון שטערבליכקייט פון דער מגפה אין אמעריקא איז פארגען יאהר געווען פיער מיט צוויי פינפטעל פון יעדע טויזענד איינוואוינער. דייטשלאנד האט פארלוירען אין דער מגפה פארגען יאהר 400 טויזענד נפשות. ענגלאנד — 124 טויזענד, יאפאן — 170 טויזענד, שווייץ — 141 טויזענד, מעקסיקא — 136 טויזענד.

דיפלאמאטישע שמועסלאך ביי דער לעזשאנקע

פון ישראלי.

עצות ווי אזוי צו באקעמפען דעם באלשעוויזם אויף א פריעדליכען אופן.

וואס זשע טוען מיר פארט מיט די דער באלשעוויזם זאָל אנהויבען ביסלעך־באלשעוויקעס?

די בלאקאדע האבען מיר שוין ארומ־טערגענומען, אונזערע סאלדאטען האבען גענומען מיר שוין צוריקגעצויגען. שטערט זיך איצט די קשיה. — מיט וואס פאר א כלי־זין זאָלען מיר פארזעצען אונזער קאמף געגען באלשעוויזם? מיט בילי־סאָנדערס הערדעס, מיט די אטאקעס פון דער היגער „טעלעגראפ". אויף דזשיסי־מיפסאָן, אדער נאָר מיט די געזאנגען פון דער „אלווייסאָן אלמי"?

מיר מוזען דאָך מיט עפּעס קעמפען, פון זמן מיר וויסען קיין שלום ניט מא־כען...

די צרה איז נאָר, וואס די הער־מאָהנטע כלי־זין זיינען ניט מעהר ווי יענע קינדערישע שווערדלאך, מיט וועל־כע מיר אינגלאך פלעגען זיך באוואפענען אלע תשעה באב.

אבער בעסער ווי נארניט — איז עס.

אזוי לאנג ווי דער עולם גלויבט אונז נאָך אויפ'ן וואָרט, אז א באלשע־וויק עסט קאטלעטען פון געהאקטע בור־זשועסע, פארבייסט מיט „ווענערס", געפילט מיט פּראָפעסאָרען־פלייש און פארטרינקט מיט'ן „מוואס" וואס פליסט אין די אדערען פון יעדען אנטי־באלשע־וויק — מעגען מיר נאָך דערהווייל קיין שלום ניט שליסען. מיר קענען זיך נאָכ־נעמטליך איהרען אן אנטי־באלשעוויס־טישע מלחמה מיט קאטעכיזמיסטישע פינ־פאונזיבעציעגער, פּובליציסטישע טענקס און בילי־סאנדישע לופט־שיפען.

נאָך מעהר. איך בין איינשטימיג מיט'ן „בעל־מפרנס", מר. הואוועד, אז וואס מעהר מיר וועלען אנקארמענען די רוסען מיט אדעס־ניטס, אלץ שנעלער ווערען זיי געגען דעם. מען וויים אבער ניט פון וואנען אינפלוענציא נעהמט זיך. צוליעב דיעזער אונגליכער פּראצענט שטערט מע אין די פארשיעדענע שטערט.

אין ענגלאנד האבען זיי א איינגעפיר־געגנג, און דאס קענען מיר האפען, אז נאָר עפּעס וואגען דעם. עס איז אויסגע־מען פון וועלכע זיינען עהנליך צו דער פון אינפלוענציא און ווערען אנגענומען דורך א טעות פאר אינפלוענציא.

נאָך עפּעס וואגט זיך שטארק אין די אויגען און דאס איז, וואס אין די עלטערס טערס און וועלכע די שטערבליכקייט איז נהוים, גיבען די מענער א גרעסערען פּראָ־צענט פון טויטען פאלען איידער דיס רייען דאס איז אויך פולקס דער חיפוך פון דער געוועהנליכער גאנג פון עפידעמיעס. פרויען זיינען שוואכער און זייער ווידער־שטאנד איז א קלענערער און דער פּראָ־צענט פון שטערבליכקייט האט געזאָלט זיין א גרעסערער ביי זיי.

לאָמיר נעהמען די טאבעלע וועגען דער אינפלוענציא פון פילאדעלפיא, ווי זי ווערט פארעפענטליכט פון דער סטאטיס־טישער ביורא. אין דעם עלטער פון דריי־סיג ביז 34 יאהר זיינען אין פילאדעלפיא געשטארבען פון אינפלוענציא פּופצעהן מיט דריי צעהנטעל מענער פון יעדע טויזענד זעקס מיט צוויי דריטעל פון יע־דע טויזענד, נעהמט איהר די עלטערס, זעהט איהר די אונפארשטענדליכקייט פון דער נאָכצאָר לאנג. דעם גרעסטען פּראָ־צענט פון שטערבליכקייט האבען געגעבען די עלטערס פון דרייסיג ביז 34 יאהר. נאָך דעם איז געקומען דער עלטער צוויי־שען 25 און 29 יאהר. דעם קלענסטען פּראצענט שטערבליכקייט האט געגעבען דער עלטער פון צעהן ביז פערצעהן יאהר. דער עלטער פון צוישען 60 און 64 האט געגעבען דעם קלענסטען פּראצענט שטערבליכקייט נאָך דעם.

די אינפלוענציא איז זיכער א רעזול־טאט פון דער שעהנער מלחמה, וואס מיר האבען געהאט און איהר בארהטער איז פונקט ווי פון דער מלחמה. זי אטאקירט גראדע יענעם עלטער, וואס ווערט פאר־ניכטעט פון דער מלחמה, וועגען מענשען אין דער עלטער פון 20 ביז פערציג יאהר. באלשעוויקעס.

אויפ'ן קבר פון א פאנראם־קרבן

פון מ. ב. זיידמאן.

די איידאפעאישע אידישע צייטונגען שייען מיט, אז אינ'ם לעצטען קיר־ער פאנראם איז געפאלען אלס קרבן דער דארטיגער אידישער ריכטער דוד שליעפער.

אייניגע, ספעציעל די ציוניסטישע צייטונגען, ווידמען דיעזען קרבן פון דער איקראינישער בעסטיע זעהר וואַ־רומע ארטיקלען און אלע באדויערען דאס אומגליק וואס האט געטראפען דיעזעם עדעלען טרייען און איבערגעגעבענעם וזהן פונם אידישען פאלק.

אזוי שרייבט מען אין די דארטיגע צייטונגען. אבער דער אידישער לעזער אין אמעריקא ווייסט נאָך אלץ ניט ווי מען מיינט. אפילו פאר די לע־זער וואס קומען פון קיעוו איז דער נא־מען גאנץ אונבאקאנט. מען מוז דאָ־רום ערקלערען, אז דאס מיינט מען דעם אידישען אדוואקאט דוד שליעפער פון קאמענעץ־פאדאלסק און די פיעלע טויזענדער אידען פון פאדאליער גובער־ניע, וואס געפינען זיך אין אמעריקא וועלען באלד ווייסען וועמען מען מיינט, און דער איינדרוק וואס דיעזע שרעקליכע בשורה וועט מאכען איז אונמעגליך צו בעשרייבען. פיעלע זעהר פיעלע וועלען שטערערהייט בעווייגען און פאר־ניסען טרעהרען אויפ'ן קרבן פון דיעזען ניטשט אין עהרליכען פיהרער פון די אי־דען אין פאדאליען. אלע האבען איהם געקענט, אלע האבען איהם גע־ליעבט, אלע האבען שטאלצירט מיט איהם.

א מערקווירדיגע פּרוצענטליכקייט איז דיעזער מאן געווען. אינטערעסאנט אויך פון א ריין מענשליכען שטאנדפּונקט; זיין פּסיכאלאגישע ענטוויקלונג איז גע־ווען דער ריינסטער נעגעניאן צו זיין ערגאנזם, אזא סביבה זיין טעטיגקייט מסיג דער חיפוך צו זיין טבע אין כא־ראקטער.

געבוירען ביי עלטערען אלטע אמי־דער'ן פּשוטע עמי־הארצים, פראס־טאקעס, וואס זיינען געווען אינטערעס־ווירפען צו פריצים, אין זיי בעדיינען, אין ער, דער זוהן, וואס האט זיינע עלטערען געליעבט אין פאר זיי געהאט דעם גרעסטען רענפּעקט, איז ער דאר־געווארען א שטאלצער איד, א פאר־דרעגטער ציוניסט און איבערגעבענע־ארבייטער פאר זיין פאלק.

אין געוואוען איז ער דאס אלץ פון זיך זעלבסט. פון קיינעם האט ער עס ניט געלערנט. אויסערע אורזאכען האב־בען אויך דאצו ניט געווירקט.

א ציניסט איז ער געווארען נאָך בעפאר די בעלעוועצעס האבען אויפגע־טרעטען אין אידישען לעבען. ער איז דעמולט געווען א אידישער לעבען. ער איז דעמולט געווען א יונגער סטודענט אין דער כארקאווער אוניווערזיטעט. חברים האבען איהם מיט געגומען צו א ניט האט ער געהייסען. ער איז געווען א ריכטיגער אינטעלעקטועל, ער האט פארמאגט הכל, מיווי הייזער אין געטאן איז ער געווען הוט מיט א ריספּעכט אין בעטאשטעט פון ק. א דאהפיעשער פוס־געזעל־שטעל זיך אויף מיט זיין הייכער, דאר־דער פיגור און גאנץ בעשיידען, ווי ער איז עס געווען זיין גאנץ לעבען. פרעגט ער פאר וואס זאלען מיר ניט געהן צום אידישען פאלק און ארבייטען פאר דער אידישער פרייהייט?

געענטפערט האט איהם הייגער ניט. אבער אלע צוזאמען האבען אויסגעשאר־טען א געלעכטער. אז דער יונגער טרוי־מער האט זיך גאנץ פארלוירען אין אין אוועק . . .

ווי געזאגט, איז דאמאלס נאָך קיין ציוניסטישע אדער נאציאנאל־אידישע באוועגונג בכלל ניט געווען. עדעמיליט געווען א יונגער סטודענט איז דער כארקאווער אוניווערזיטעט. חברים האבען איהם מיט געגומען צו א ניט לעגאלע פארזאמלונג. וואי מ'האט גע־הערט וועגען געהן אין פאלק. ארבייט־טען פאר'ן רוסישען פאלק. פאר דער רוסישער פרייהייט. שליעפער, דע־מולט קוים צוואנציג יאהר אלט, כמעט מיט דער מוטער־מילך אויף די ליפּען, שטעהט